בתי עמודי. לגשון שפי' בקונטרס עמודי וחלני לו משמע שלריך עמידה לחלון ושמא לכתחלה בעי ולא מיפסלא בהכי כדפרישי' לעיל (דף קג.) גבי בין עומד בין יושב בין מוטה:

אין לו אלא שכרו. היינו דוקא כגון הכא שמואל דבר גדול במקום שאין לוקחין אלא דבר מועט ויכן ההיא דהגוזל בתרא (ב"ק קנז: ושם) גבי הלך להביא כרוב ודורמסקין לאוכלה דאין לו אלא שכרו אבל היכא שלוקחין דבר גדול התם אין יכול לומר לו משמה אני בך ואע"פ שלא הוציא כלום מאותו דבר שחובב עליו שכר: **רבא** אמר רב סחורה. והא דאמר בחלו מציאות (ב"מ דף נג. ושם) אמר רבא כגון רב סחורה דאסברן זוהמא ליסטרון פירוש שהאיר עיני בחותה משנה אחת רבה גרס התם אבל רבא היה תלמידו מובהק כדמשמע הכא ובכמה דוכתין ואית דגרסי התם רבא וי"ל דה"ק אפילו לא אסברן אלא זוהמא ליסטרון בלבד אני חייב לקרוע עליו":

לפיכך אין כותבין גט חליצה אא"כ מכירין כו'. פירש בקונטרס דחיישינן שמא יטעו בית דין האחרון ויסיחוה בלא הכרת יבם ויסמכו על בית דין הראשון וא"ת ואמאי חוללין בית דין הראשון אע"פ שאין מכירין ויחוש דלמא מייתי סהדי שחלצה בב"ד ויסמכו בית דין האחרון עלייהו ויסיחוה לשוק בלא הכרה וי"ל דעדים אינם מעידין לחלצין ויחלו להם אם הכירום בית דין הראשון דכולי האי ודאי לא חיישינן: **ורבא** דידיה אמר כו' ולא חיישינן לבית דין טועין. פירוש שמא טעו ב"ד הראשון ועשו בלא הכרה כך פירש הקונטרס וקשה דאין פירוש בית דין טועין שוה דחיישינן לבית דין טועין דרב סחורה הייטו בית דין אחרון ולא חיישינן לבית דין טועין דרבא הייטו בית דין הראשון ועוד קשה לר"י דאמר פ' יש נוחלין (ב"ב דף קלח: ושם) אמר רב דימי הילכתא לא חיישינן לב"ד טועין ופריך מ"ש מדרבא דאמר רבא אין חוללין אא"כ מכירין דחיישי' לבית דין טועין כו' אלמא בדרבא גרסי' תוספות לבית דין טועין וגרסה לר"י כגירסת ספרים ישנים דגרסי בדרב סחורה לא חיישינן ובדרבא חיישינן והא"פ לא חיישינן לבית דין טועין שמא יטעו בית דין אחרון להסיחה ע"י חליצה שיעידו בחליצה ולא בהיכירא דכולי האי לא חיישינן אלא יחזרו עליהם אם הכירו ב"ד הראשון ורבא סבר דאין חוללין אא"כ מכירין שמא יטעו בית דין האחרון להסיחה על ידי עדים וילמדו אלא עשו כ"א בהכרה והקשה הר"ר יהודה מדמנת בתוספתא(פי"ב) חוללין לאשה אע"פ שאין מכירין אותה תיקשה לרבא משמיה דנפשיה ותירץ דתוספתא מיירי דאורייתא ואמוראי דהכא מיירי דרבנן א):

רבא

ר"ל לעשות

כתובות עד. [תוספתא פי"ב]

[לעיל קנ:]

[עי' תוספות לעיל קנ. ד"ה בין עומד]

תוספות ישנים

א) תימה למ"ד חליצה אינם אא"כ מכירין מ"ש מסא דתנן פרק בתקבל כאומר קדשתי את בתי ואיני יודע למי קדשתיה ובא אחר ואמר אני קדשתיה ונתן לה גט מותרת אלמא לא בעינן היכירא. וכן בהשה שאמרה למי נתקדשתי ואיני יודעת ואמר אני קדשתיך ונתן לה גט מותרת אלמא לא בעינן היכירא. ובכא אמאי אין חוללין אא"כ מכירין ויש לחלק דהתם מיירי שמא יסתבו דברין ויכתישוהו האיש או האשה אבל הכא ליכא דמכתיש ליה שכרי גם הוא רוצה כמוה מיהו ל"ע דתנן לקמן בפרק בתרא מציאין על פי בת קול ומעשה באחד שעמד על רגלם בהר ואמר פלוני בן פלוני ממקום פלוני מת והלכו ולא מצאו שם אדם והיימוה ובוב מעשה באחד בגלמון שאמר אני פלוני בן פלוני נשבני נתם והכי הוא מת והלכו ולא הכירוהו והיימוה את אשתו דאלמא לא בעינן היכירא. ושמא הכא מייני שגם היכם אינו מכיר בה שהיא יכמתו. כגון שהיה הוא במדי"ם וכן נכי מיאון באומרת לי אפשי בפלוני בעלי והכעל אינו יודע ול"ע:

תוס' חד מקמאי חליצה מוטעת איזה היא חליצה מוטעת כל שא"ל חלוץ לה ע"מ שתתן לך מאתים זוז כשירה ואי בעיא מינה שתתן לו המאתים אמר' ליה משמה אני בך ולא יהבה ליה מידי ואם א"ל חלוץ ובכך אתה כונס אפולה ופוטלת מן האחים ומעמיה דמילתא דחליצה מוטעת כשרה אית בה תרי טעמי בפ' המדיר חד טעמא הוא מכיון דחלץ מסתמא אחולי אחליה לחנאיה ולהאי טעמא אי בשעת חליצה אדכר לה הנאה החליצה פסולה וחד טעמא משום דא"א לקיים המעשה ע"י שליח ולא הוי דומיא דבני גד ובני ראובן ואין צריך לקיים התנאי ואפי' אדכריה בשעת מעשה ובתוך המעשה החליצה כשירה. והכי משקנא דשמעתא. הכי גרסי' בספרים שלנו. אמר רבא אמר רב סחורה

ענ א מיי' פ"ד מהלכות יבום הלכה עז סמג עשין נב טוש"ע אה"ע סי' קסט סעי' מד וכסדר חליצה סעי' ל וכפירוש סדר חליצה סעיף מס:

ענ ב מיי' שם הל' כד טוש"ע שם סעי' נ:

ענ ג מיי' שם הלכה ז טוש"ע שם סעי' יב וכסדר חליצה סעיף מו וכפירוש סדר חליצה סעי' סד:

ענ ד מיי' שם הלכ' כד טוש"ע שם בהלכות חליצה סעי' נח:

פ ה מיי' שם טוש"ע שם סעי' נ:

פא ו מיי' פי"ב מהל' גזילה ואבידה הל"ז סמג עשין עד טוש"ע חו"מ סי' רסד סעי' ז:

פב ז מיי' פ"ח מהל' גירושין ה"ח סמג עשין מא נ טוש"ע אה"ע סי' קמג סעי' ח:

[וע"ע תוס' סנהדרין מט: ד"ה אמר רבא ותוס' ע"ז יט. ד"ה אמר]

פג ח מיי' פ"ד מהלכות יבום הלכה כה סמג עשין נב טוש"ע שם סי' קסט סעי' יג בהג"ה וכסדר חליצה סעי' לא וכפירוש סדר חליצה סעיף מג וכסדר חליצה סעיף נג:

פד ט מיי' פי"ד מהל' מעשה הקרבנות הלכה עז:

פה י מיי' פ"ב מהל' גירושין הלכה כ סמג עשין נ טוש"ע שם סימן קלד סעי' ה:

פו כ מיי' פ"ד מהלכות יבום הלכה כט סמג עשין נב טוש"ע שם סימן קסט סעיף ח:

פז ל מיי' פי"ח מהל' גירושין הלכה י סמג עשין כ טוש"ע שם סי' קנט סעי' ח:

פח מ נ מיי' שם הלכה ט וסמג עשין נב טוש"ע שם ומיי' פ"ד מהלכות יבום הלכה כט סמג עשין נב טוש"ע אה"ע סימן קסע סעי' ו וכפירוש סדר חליצה סעיף לה:

פט [כשלנותת פ' כי תצא ס"ס קנד איתא אמר רבא חליצה מוטעת וכו']

ר"ה ו. קדושין נ. כ"ב מח. ערכין כח.

[ערכין כח. קדושין נ. ע"ש כ"ב מח.]

[כתובות כח. וש"נ]

כ"ב קלח:

ויקרא כב

מתני'

על מנת שתתן לך מאתים זוז. ואע"ג דלא יהבא ליה חליצה כשירה כדמפורש בכתובות בהמדיר (דף עד.) דכל תנאי מבני גד וכני ראובן גמרינן תנאה שאפשר "להתנות על ידי שליח שעשה משה את יהושע שליח לתת להם את ארץ הגלעד הוי תנאיה תנאה וכל תנאי דלא אפשר לעשות על ידי שליח כגון תורה אור חליצה אין תנאי מועיל בה וזהו טעמו של דבר: **בתי עמודי.** עמודי והתייבמי לו: **ישיבתה.** מהתייבם לו: **זו היא עמידתה.** זו היא תקנתה: **ידעה ליה.** מכרת היא בו שום דבר גנאי: **אמרה ליה אין ממונא חזא לה.** דבר זה היא יודעת בו שאין בא לייבמה אלא כדי לאכול ולכלות ממונה ולגרשה: **ליתנא אחריתא בתי עמודי.** עמודי על רגליך דכתיב (דברים יט) ועמדו שני האנשים בעמידה": **ישיבתה זו היא עמידתה.** קיטעת היא לו חולה אמר לה ידע לה מכיר הוא בה שרוצה לייבמה אמרה ליה אין וממונא חזא בה: **לא דר' יוחנן.** דאמר לעיל עד שיתכוונו שניהם: **הב ליה.** דהא קבילת עלה ואע"ג דחליצה בהכי לא מיפסלא מיהא איחייבא לקיומי תנאה מדינא כשאר שכירות דעלמא: **אמר ליה.** כיון דחליצה כשירה היא משום דינא נמי ליה דכיון דעליה רמיא למיעבד ולא בעי משמה אני בך עבדה ליה: **מעברא.** מעבר יס בספינה: **אמר ליה אכיי.** לרב פפא: **אכוך היכא.** כלומר כמדומה אני שיש לך אב ואם סמוכין לך לספק לרכיך לפיכך קא מחדדן שמעתיך: **ושכבו.** אבוה ואימיה: **גט מועטה פסול.** אם אינה מקיימת תנאה דאיפסר לגט ע"י שליח שהאומר לשנים כתבו ותנו גט לאשתי הרי אלו יכתבו ויתנו הילכך דמי לתנאי בני גד ומהני ביה תנאה: **וכן בניני נשים.** כופין אותו עד שיאמר רוצה אני: **חוללין אע"פ שאין מכירין.** יבם ויבמה שבאו לפניהם לחלוץ ואין אנו מכירין בו שהוא יבמה מזקקין להן ב"ד וחוללין: **וממאנין.** ב"ד מזקקין למיאון אע"פ שאין מכירין: **לפיכך.** הואיל ומזקקין להם אע"פ שאין מכירין אותם: **אין כותבין גט חליצה.** עדים הרואים בחליצה ובמיאון אין כותבין ונותנין לה להיות בידה לזכות אא"כ מכירין שהן יבם ויבמה והשתא דאין כותבין אא"כ מכירין אי נמי לאו יבמה הוא לא נפיק חורבה מיניה דכל כמה דליתי לה גט חליצה לא נסבי לה: **חיישינן לב"ד טועין.** אם כתבו לה עדים ראינו שחלצה בפניהם מפלוני ואפילו לא כתבו בו ואיתמודעינהו חיישינן שמא תרצה גט זה לב"ד אחר ויסמוכו עליו ולא יבדקו אם פלוני זה הכתוב בגט זה יבמה הוא אם לאו וישיאו אותה ויהיו טועין בהלכה שאין יודעין שחוללין וממאנין ואע"פ שאין מכירין: **לפיכך.** הואיל ואין חוללין אא"כ מכירין: **כותבין גט חליצה.** עדים שראו שחלצה יכולין לכתוב לה ואע"פ שאין מכירין ולא חיישינן שמא טעו ב"ד בהלכה זו לומר חוללין אף על פי שאין מכירין וחלצו לה ממי שאינו יבמה:

מתני' תנו רבנן *חליצה מוטעת כשרה אי זו היא חליצה מוטעת אמר ר"ל כל שאומרים לו חלוץ ובכך אתה כונסה אמר ליה רבי יוחנן *אני שונה *בין שנתכוונה הוא ולא נתכוונה היא בין שנתכוונה היא ולא נתכוון הוא חליצתה פסולה עד שיתכוונו שניהם כאחד ואת אמרת חליצתה כשירה אלא [ב]כל שאומרים לו חלוץ לה ע"מ שתתן לך מאתים זוז תניא נמי הכי חליצה מוטעת כשירה אי זו היא חליצה מוטעת כל שאומרים חלוץ לה על מנת שתתן לך מאתים זוז ומעשה באשה אחת שנפלה לפני יבם שאין הגון לה ואמרו לו חלוץ לה על מנת שתתן לך מאתים זוז ובא מעשה לפני רבי חייא והכשירה ההוא דאתא לקמיה דרבי חייא בר אבא אמר לה [ג]בתי עמודי אמרה ליה (ד) *אימא ישיבתה זו היא עמידתה אמר לה ידעת ליה אמרה ליה אין ממונא הוא דחזא לה וקבעי למיכליה מינה אמר לה לא ניחא לך אמרה ליה לא אמר ליה חלוץ לה ובכך אתה כונסה לבתר דחלץ לה אמר ליה [ה]השתא מינך אפסלא לה חלוץ לה חליצה מעלייתא כי היכי דתישתרי לעלמא בת חמוה דרב פפא נפלה לפני יבם שאין הגון לה אתא לקמיה דאביי אמר ליה חלוץ לה ובכך אתה כונסה אמר ליה רב פפא לא סבר לה מר להא דאמר רבי יוחנן ואלא היכי אימא ליה אמר ליה חלוץ לה ע"מ שתתן לך מאתים זוז לבתר דחלץ לה אמר לה זיל הב ליה אמר ליה (ו) [ו]משטה אני בך עבדה ליה מי [ז]לא תניא *הרי שהיה בורח מבית האסורין והיתה מעברא לפניו ואמר ליה טול דינר והעבירני אין לו אלא שכרו אלמא אמר ליה משטה אני בך הכא נמי משטה אני בך אמר ליה אבוך היכא א"ל במתא אימך היכא א"ל במתא יהיב בהו עיניה ושכיבן: ת"ר (ח) חליצה מוטעת כשרה [ט]גט מוטעה פסול חליצה מעושית פסולה גט מעושה כשר היכי דמי אי דאמר רוצה אני אפי' חליצה נמי ואי לא אמר רוצה אני גט נמי לא הכי קאמר חליצה מוטעת לעולם כשר וגט מוטעה לעולם פסול [י]חליצה מעושית וגט מעושה זימנין כשר וזימנין פסול הא דאמר רוצה אני הא דלא אמר רוצה אני *דתניא *יקריב אותו מלמד שכופין אותו יכול בעל כרחו ת"ל לרצונו הא כיצד [כ]כופין אותו עד שיאמר רוצה אני *וכן אתה מוצא [ל]בניטי נשים כופין אותו עד שיאמר רוצה אני אמר רבא אמר רב סחורה אמר רב הונא חולצין אע"פ שאין מכירין ממאנין אע"פ שאין מכירין לפיכך אין כותבין גט חליצה אלא אם כן מכירין ואין כותבין גט מיאון אלא אם כן מכירין *דחיישינן לבית דין טועין ורבא [מ]דידיה אומר *אין חולצין אלא אם כן מכירין [נ]ואין ממאנין אא"כ מכירין [ס]לפיכך כותבין גט חליצה אף על פי שאין מכירין [ע]כותבין גט מיאון אף על פי שאין מכירין ולא חיישינן לבית דין טועין:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com